

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!

Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglašite v tem listu
so uspešni

Kupujte
VOJNE BONDE!

The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), NOVEMBER 12, 1943

ŠTEVILKA (NUMBER) 265

ŠTIRI ŽENSKÉ UMRLE V OLJNI EKSPLOZIJ

Najresnejša nesreča te vrste v Clevelandu—17 oseb dobilo resne opekline

Včeraj okrog enajste ure dopoldne se je v tovarni Warren Refinery & Chemical Co. na 9420 Meech Ave. na južno-zapadni strani Clevelanda primela eksplozija, v kateri so štiri ženske našle smrt, 17 drugih upolencev pa se nahaja v bolnišnici z resnimi opeklinami. Požar se je v tovarni razširil tako naglo, da do snodi se še ni moglo priti do trupel. Tovarna je skoro popolnoma razdejana in škoda je ocenjena na okoli \$200,000.

V ognju so našle smrt sledeče ženske:
Mrs. Marie Shultz, stara 47 let, katere mož je detektiv pri clevelandski mestni policiji; Mrs. Theresa Pensiero, stara 41 let; Miss Irma Balfour, stara 25 let, in Mrs. Agnes Dundt, stara 40 let.

Od žrtve, ki se nahajajo v bolnišnici, pravijo zdravniki, da obstoj upanje, da bodo vse okrevale. Vse žrtve so ženske.

VOJNI DEPARTMENT SKRBI ZA OBVEŠENJE BLIŽNJIH SORODNIKOV

Vojni department si prizadeva v vseh slučajih, da preklori čim več razpoložljivih informacij najbližjim sorodnikom onega armadnega oseba, ki postane žrtev vojnih dogodkov. Tako glede pogrešanih, kot glede mrtvih, ranjenih in ujetih, prejmejo njih domači čim prej vse razpoložljive informacije.

Od približno 85,000 mož, ki so bili do 30. septembra 1943 naznanjeni kot žrtve v boju, jih je približno 23,500 javljenih kot pogrešanih. Med temi jih je največ pogrešanih na Filipinih. Vsteti so filipinski scouti, katerih je 10,788, in 5,316 častnikov in vojakov zvezne armade.

O nekaterih izmed njih japonska vlada še vedno poroča od časa do časa, da so vojni ujetniki. Japonska vlada pa ni nikdar dostavila naši vladi seznam filipinskih scoutov, ki so postali vojni ujetniki.

Iz vseh drugih bojišč, širom sveta, kjer stoji čete ameriške armade v boju, je bilo javljenih 7,450 vojakov kot pogrešanih v akciji. Nekateri izmed njih bodo morda pozneje javljeni kot vojni ujetniki v Nemčiji ali na Japonskem, in nekaj se jih bo morda tudi objavilo iz interneta in v nevtralnih deželah. Zopet drugi pa se zopet pojavijo v svojih oddelkih in se vrnejo v službo.

Kadar javi katero koli bojišče imena mož, ki so označeni kot žrtve, obvesti generalni adjutant armade potom brzojavnice takoj one osebe, ki so navedene v naslovu za slučaj potrebe. Z največjo skrbjo se pazi na to, da gre prvo uradno poročilo najprej na naslov najbližjih sorodnikov, oziroma prijateljev, ki so označeni v naslovu za slučaj potrebe. V slučaju vojakov, ki so pogrešani, vsebuje brzojavka prvega obvestila tudi vse druge razpoložljive informacije, med njimi tudi približni kraj, kjer je bil dotični vojak v boju.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Louis Adamič odgovarja kritiki v "Cleveland News"

Pred par dnevi je "Cleveland News" objavil kritično oceno Louis Adamičeve pravkar izdane knjige "My Native Land," katero je napisal listov urednik R. H. Howard. Pisatelj, ki bo v nedeljo dospel v Cleveland in bo ob tej priliki imel dva govora pred splošno ameriško javnostjo (v nedeljo bo poleg nastopa na shodu SANSa govoril tudi v Music Hallu mestnega avditorija, kjer prireja zborovanje Clevelandski svet za ameriško-sovjetsko prijateljstvo, v ponedeljek pa bo predaval pred Women's City klubom) je uredniku "Cleveland Newsa" poslal brzojaven odgovor, ki se glasi:

"Nekdo mi je poslal izrezek nedavne ocene moje nove knjige 'My Native Land.' Prosim Vas, da objavite to v vaši koloni ali kje drugje v listu in da mi dovolite reči, da ste resno razmislili vsebino knjige.

"Jaz nikjer ne pravim, da večina Srbov sovraži Slovence in Hrvate in da torej slednji nimajo druge prilike, kakor da se oprimejo komunizma in prevrnejo kraljevski prestol. Jaz nisem partizan, temveč partizanski simpatičar, niti ne zagovarjam komunistične Jugoslavije in Balkana, kakor Vi pravite.

"Jaz sem za jugoslovansko oziroma južnoslovansko ali balkansko federacijo ali konfederacijo, ki bi se naslanjala na Rusijo. Močno sem nasproten britski igri na Balkanu, kakor so jo igrali britski predstavniki in agentje do konca 1942.

"Moja knjiga vsebuje precej obširno analizo Rusije in tudi moj nazor, da Rusija ni predvsem komunistična država, ako je sploh kaj takega, temveč država, ki je pod trdim, smotrenim in modrim vodstvom, poslušajoč se iz potrebe nekaterih drastičnih metod, pripravila deželo za napad iz zapada in je tako rešila zemljo in ljudstvo Rusije pred zapadnim imperijalizmom in je pri tem tudi dobila vojno s tem, da je uničila Hitlerjeve armade, kar je Churchill baš včeraj javno priznal.

"Skepati morem edino, da ako ste čitali mojo knjigo, ste jo čitali površno ali z očmi, ki so bile zamogle s predsodki. Pogojno razmišljam, da bi Vam odgovoril v svojem govoru, ki ga bom imel prihodnji ponedeljek pred avdijenco Women's City kluba. Ako bi me želeli videti poprej, bi z veseljem slišal od Vas v nedeljo ali ponedeljek zjutraj v hotelu Hollenden.—Louis Adamič."

Vsi na shod!

Dolžnost vsakega zavednega Slovenca in Slovenke je, da se udeleži ljudskega shoda v nedeljo, točno ob 2:30 popoldne, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Naš slovenski narod v starem kraju se bori in preliva svojo kri za svoj obstoj in svobodo bodočih rodov.

Torej, ali ni naša dolžnost, da jim stojimo ob strani v njih zahtevi za svobodo in mir?

Slovenec — Slovenka! Imej srce za svojega lastnega brata in sestro! — J. S.

Poljska in moskovska konferenca

LONDON, 8. novembra, (O.N.A.) — Tukaj poročajo, da krožijo na Šotskem letaki v poljskem jeziku, ki napadajo Anglijo, da je "prodala Poljsko za krožnik ruske leče". Na Šotskem se nahaja precej poljskih vojakov in civilistov.

Tukajšnji krogi so prepričani, da dele te letake ekstremistični krogi, ki so bili vedno ljuti nasprotniki Sovjetske Rusije, in so tudi leta 1941 delali opozicijo proti rusko-poljskemu paktu, katerega je sklenil general Sikorski.

Poljska vlada v izgnanstvu uradno še ni oddala nobenega komentarja k moskovski konferenci, toda uradni organ poljske vlade, "Dziennik Polski", je v soboto obravnaval stvar v svojem uvodnem članku.

Ta članek izraža svoje zadovoljstvo s tem, da Evropa ni bila razdeljena v interesne sfere na tej konferenci. Priznal je tudi, da bo Sovjetska Rusija brez dvoma igrala v bodoči Evropi veliko vlogo kot posledica svojega mogočnega napora na bojnih poljih" a dodal je naslednje: "Isto velja tudi za druge narode. Ne bilo bi pravilno, da bi se radi tega ravnalo z drugimi narodi drugače."

Mladinski Rdeči križ

"Junior Red Cross," mladoljetno članstvo Ameriškega rdečega križa je začelo nabiranje novih članov dne 1. novembra 1943. Lani se je vpisalo v mladinski Rdeči križ, ki zdaj poseveča vse svoje sile sedanji vojni, 17 milijonov fantov in deklet. Ker se člani vsako leto vpisujejo le za dobo enega leta, še začne vpisovanje pri ničli. Cilj je, pridobiti vse dijake v osnovnih razredih in v srednjih šolah, da se vpišejo v Junior Red Cross.

Vsi šolski otroci, ne glede na vero in raso, od otroškega vrtca pa do srednje šole, se morejo vpisati. Dijaki bi morali zahtevati od svojih učiteljev, da organizirajo delo v prid Rdečemu križu v vseh razredih, tako da bodo mogli postati vsi brez izjeme člani Junior Red Cross-a.

VEČERJA IN PLES

Mladinski pevski zbor S. D. D. priredi v nedeljo, 21. novembra plesno veselico z večerjo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Večerjo se bo serviralo ob 7. uri zvečer, za ples pa bo igral Vadnalov orkester.

44 narodov podpisalo pakt za pomoč okupiranih dežel

WASHINGTON, 9. nov. — Danes popoldne je bil v Beli hiši podpisan pakt za pomožno akcijo in rehabilitacijo dežel, ki se nahajajo pod okupacijo sovražnika. Pakt, ki se je končno predelal na tak način, da je ugodil kritiki senatna zbornice, je podpisalo 44 zastopnikov Združenih narodov.

Podpisu pakta je prisostvovala ena največjih skupščin diplomatov, ki se je kdaj vršila v Zd. državah. Poleg visokih predstavnikov ameriške vlade je bila zastopana sleherni dežela, ki je v boju proti silam osišča.

Bil je to pomemben zgodovinski dogodek, kajti s podpisom tega pakta se je formalno uveljavilo načelo povojnega sodelovanja med narodi sveta, ki je bilo sprejeto na moskovski konferenci.

Podpis je bil izvršen v navzočnosti predsednika Roosevelta, ki je imel ob tej priliki kratek radijski govor, v katerem je poudarjal značilnost podvzete akcije, ki bo prinesla pomoč in uteho narodom, ki so postali žrtve osiščne agresivnosti.

Konec senzacijskega morilskega procesa

NASSAU, Bahamas, 11. novembra. — Tu se je danes zaključila obravnava proti 34-letnemu Alfredu de Marigny, ki je bil obtožen, da je umoril svojega tasta, Sir Harry Oakes-a, ki je bil multimilijonar, da bi prišel do njegovega premoženja. Proces se je vlekel skozi več tednov in je bil "senzacija prvega reda."

Mlada žena obtoženca, ki je menda "grof", je nastopila v njegovo obrambo, kar je bilo najbrže odločilno za izid obravnave. Gledalci so pravorek porote pozdravili z velikanskim odobravanjem.

NEMSKI ŽELEZNICARJI MORAJO V VOJSKO

WASHINGTON, 7. novembra (O.N.A.) Švedsko časopisje poroča, da bodo nadomestile žene vse nemške železničarje, ki so zdaj nastavljeni na norveških železnicah. Na ta način osvoboditve možje bodo morali v fronto.

To vest pošilja Office of War Information, ki poroča, da je posneta iz švedskega časopisa Arbetaren.

Nov grob

Po tri-tedenski bolezni je preminil v Cleveland Clinic bolnišnici včeraj ob 1. uri popoldne Albert Zuban, star 53 let, stanujoč na 10405 Way Ave. Pokojni je bil doma iz Reke pri Trstu, odkoder je prišel v Ameriko pred 38 leti. Tukaj zapuščal žalujočo soprogo Mildred, rojeno Sedlacek, tri sinove: Alberta, Franka in Roberta, ter štiri hčere: Mildred, Alberto, Josephine in Alice. Pogreb se bo vršil v ponedeljek, ob 8:30 uri zjutraj iz Louis L. Ferfola pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave., v cerkev sv. Lovrenca in nato na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje.

Kupujte vojne bonde in vojni varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osišče in vse, kar ono predstavlja!

Rusi so zasedli 100 nadaljnjih krajev

Se nahajajo samo 28 milj od železnice, zavzetje katere bo pretrgalo nemško fronto na dvoje

LONDON, 12. nov. — Rdeča vojska je včeraj zavzela nadaljnjih 100 naseljenih krajev, trgov in vasi, v svojem prodiranju proti zapadu, in je dospela do točke, ki se nahaja samo 28 milj od železniške proge Korosten-Berdičev, z zavzetjem katere bodo nemške sile na ukrajinski fronti učinkovito pretrgane na dvoje, nakar bodo odprta vrata za vdor v Poljsko.

Sovjetski polnočni komunikatorji pravi, da je bilo ubitih na stotine Nemcev, ko so se roju ruskih čet začeli vsipati preko reke Teterev in zavzele Radomisl, ki se nahaja samo 28 milj od važnega železniškega križišča v Zitomiru.

Odkrivi svojo neizmerno udarno silo, so Rusi zopet stopili v akcijo tudi na fronti pri Gomelu, 140 milj nad Kijevom. Radijska oddaja iz Moskve javlja, da so na tej fronti Rusi včeraj ubili dva tisoč Nemcev in da je bilo sovražniku iztrganih šest utrjenih postojank.

Ta ofenziva je naperjena proti Rečici, 28 milj zapadno od Gomela. Ofenzivo na gomelski fronti vodijo ruske čete, ki so pred več tedni prekorale Dnjeper 35 milj južnozapadno od Gomela in na zapadnem bregu ustvarile oporišča za ofenzivne operacije v bodočnosti.

Neizmerna sila ruske udarne moči je izzvala mrko obudovanje od strani uradnih berlinskih komentatorjev, in predstavlja napoved novih udarcev od strani Rusov, sedaj ko je na dolgi fronti začel padati sneg.

Hrana v borbi za svobodo

Mrs. James H. Doolittle, žena letalca, ki je sejal bombe na osišče od Tokija do Sredozemskega morja, je obesila v svoji kuhinji uradni lepak "Food Fights for Freedom" (Hrana v borbi za svobodo).
Ta lepak razpečavajo ta mesec trgovci na drobno kot del intenzivnega napora, katerega cilj je, da se objasni vsem Amerikancem važnost hrane v vojni.
Obnem pa to spominja na načine, kako uporabljati hrano na najbolj primeren način. Opomin na lepaku, da je treba "hrano proizvajati, konzervirati, deliti in varčno z njo ravnati, tako da se bodo naši fantje mogli čim prej vrniti domov", je za Mrs. Doolittle prav poseben velikega pomena, kajti vojna je tudi njeno rodno razpršilo. Kadar so vsi skupaj, ona sama pripravi vse obede, in je ponosna na to, da še nikdar ni imela kuharice.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po razmašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Louis Adamić in njegova plamteča obramba jugoslovanskega ljudstva

Živimo v dobi silnega vrenja in kipenja, ko se ob prelivanju potokov človeške krvi podirajo stari svetovi in vstajajo na njegovih razvalinah obrisi novih tvorb, iz katerih se dvigne svet bodočnosti. Redki so tisti, ki v taki dobi ohranijo jasno perspektivo, ki znajo ločiti važno od nevažnega in iz brezštevilne množice kaleidoskopično se menjajočih dogodkov, vihrajočih mimo nas z elementarno silo orkana, predočiti svojih duševnim očem končne cilje strahovitih trenj in krčev, ki neizogibno spremljajo vsako tako veliko dobo v zgodovini človeštva.

Med tistimi, ki so ohranili tako perspektivo in zastavljali svojo besedo v prilog bodočnosti, so bili slej ko prej predvsem umetniki peresa — pisatelji in pesniki — ljudje, ki so bili sposobni videti preko vsakdanjih "praktičnih resnic" tisto resnico, ki je samo ena in večno veljavna, ter jo izpovedali na glas in z ognjem prepričanja, ki je znak in spričevalo, da so pristni člani te redke in plenite pasme. Noben narod in nobeno ljudstvo nima zakuha ali monopola v tem pogledu. Najdemo jih pri vseh narodih in v vseh časih. Ampak brez pretiravanja se lahko reče, da v moderni dobi smo Slovani morda dali svetu več genijalnih umetnikov peresa kot katera druga skupina v družbi ljudstev. To ni zgolj slučaj, niti ni nobena zagonetna skrivnost. Jasno in neustrašno ne mislijo oni, ki uživajo naslade sveta, temveč tisti, ki trpijo. Skozi veke, v katerih so drugi narodi ustvarjali in podjarmljali svetove, gradili in rušili civilizacije, smo bili Slovani "pozabljeni človek" v družbi narodov — drugi so vladali, mi smo tlačani; ne žezlo in palača, temveč bič in borna kočja sta bila delež slovanskega človeka skozi dolga stoletja. Trda je ta šola, ampak plodonosna.

Iz te šole je prišel tisti ruski človek, ki danes melje v prah "nepremagljive armade" nacijske Nemčije — tisti ruski človek, nad katerim je "napredni" zapadni svet zadnjih 26 let gubančil čelo in mršil obrvi; o katerem je ta "napredni" svet prerokoval, da bo v teku par tednov ležal na tleh in lizal škornje ohelega Nemca, ki ga je Hitler izvezbal v bastardni filozofiji polblaznega Nietzscheja, da preko "slovanskega gnoja" koraka k zmagi in nadvladi nad vsem svetom.

Svet, "napredni" svet, sedaj strmi in ne more razumeti, odkod ta nadčloveška vzdržnost, "neverjetna" hrabrost, ta titanska sila!

Mar niso to titansko silo srečali že nekje drugje? Da, ampak to je bilo zgolj na papirju — Puškin, Gogol, Tolstoj, Dostojevski, Čehov, Turgenjev, Gorki . . . To so bili pisatelji, katerih pero je posegalo globoko v tajne človeške duše . . . Pa ruska melodija, glasba . . . Čajkovski, Musorgski, Stravinski, Šotakovič — znana imena, slisali so njih skladbe . . . impozantne so, resno-globeke, močne in mogočne, razodevajoče tuže in stiske človeškega srca, sočutje do svojega brata, do sočloveka . . .

Iz iste šole je prišel tudi južni brat ruskega človeka-Slovenec, Hrvat in Srb, ki sedaj polaga izpit v šoli stoletnega ponižanja in trpljenja in kot borec v vrstah Jugoslovanske osvobodilne vojske vprizarja "čudeže" odpor in hrabrosti za svojo in svojih otrok svobodo . . . Nacijski firer se peni jeze in poveri svojega najboljšega generala, da "ukroti" neukrotljive Južne Slovane. Kraljček Peter in njegovi ministri v zagati moledujejo in spletkarijo, lažejo in natolcujejo, da bi prepričali svet, da jih narod v Jugoslaviji ljubi, vse drugo pa da je grda "komunistična gonja", kateri se mora v kalij zatreti, da ne bo "boljševizem" stegnol svojih krempljev preko Balkana . . . tisti "boljševizem," ki sta ga Hitler in Mussolini tako spretno rabila za krinko svojih nakan za zaslužnje ljudi — tisti "boljševizem," ki je navzlic sovražnosti vsega sveta

v teku manj kot ene generacije organiziral silo, ki zabija žebelj v rakev fašističnega banditstva in s tem prinaša odrešenje ne samo ljudstvu Rusije, temveč vesoljnemu človeštvu.

Med tistimi, ki temeljito razumejo in globoko čutijo vso ironijo grdih klevet, ki jih razni majhni ljudje širijo proti jugoslovanskemu ljudstvu, je Louis Adamić, ki je v svoji novi knjigi "My Native Land" izpovedal svojo gorečo vero v bodočnost slovanskega trpina. Poleg njegove klasične knjige "The Native's Return," napisano pred desetimi leti pod vtisom obiska v svoji rojstni domovini, je to brez dvoma najzrelejše in najaktualnejše delo našega ameriško-slovanskega pisatelja.

(Dalje prihodnjič)

NEWYORSKA PISMA

Piše Frank Kerže

LIST ZA LISTOM

*Hladna jesen nam že prihaja
 po dolincah sonce vstaja
 —narodna*

Dan za dne nam nas potegne svetovno klanje v svoje predstave, da človek pozablja na vse: nase, na svoje in na druge. Še več. Veliki dogodki se vrše pred našimi očmi, a ne vtegnemo postati za trenutek, da bi se ustavili, uprli svoje oči in prepojili svojo dušo. Kadar človeštvo plaka, mora da umolkne vse drugo na svetu.

Pod mojimi okni je narava v vsej svoji krasoti. Javori s svojimi lepo izrezljanimi listi, breze vseh vrst, trdni brst, divja črešnja, cvetoči pesjak (dogwood), divji kostanj, lesnike, sikamor, akacije in kaj vem kaj vse se kaže v svoji zadnji lepoti, kakor jo more in zna ustvariti največja umetnica na svetu — narava. Listi rumene, tujak in tam zlate, preminjajo svoje barve na živo rdeče, temno-rjavo, vsa narava pred mano je kakor ena sama velika slika, ki menja vsak trenutek svoje lice.

Solnce se upre raz jasno nebo. Rahel vetrič dihne in vse se zgame, kakor da je vse živo. Živo — ali mar ni? Ni tako dolgo od tega, ko sem videl, kako so tajne naravne sile nosile po vejah svoje zaklade in ustvarjale list za listom, dodale vsaki vejici nekaj moči in nekaj velikosti in krasile vse drevo tako, kakor ga more okrasiti le tisti, ki je v vsegamočnosti doma. S kakim zanosom se je valovilo bujno zelenje čez poletje, zibal se v naročju močnih vetrov, pozdravljalo zarje jutra in večera ter prestalo marsikatero nevihto. Ptice so prihajale in odhajale, ene med petjem in zgoljem, kakor da so iz naše vasi, druge zopet tiho in previdno, da jih nikdo ne vidi in ne zasledi. Življenje, samo življenje, kakor daleč seže oko.

Krasni prizori — toda čez jesen jih ni. Res je tužna in da dela človeku težko dušo. Nehote lega nekaj na prsa in izsilijo tiste hrepeneče poglede, ki niso drugega, kakor en sam velik vzdih žarkega življenja: kam greš? Vrni se vse, kar je kje in ostani tukaj, z mano, poleg mene. Na svetu je dovolj drugega, ki nam greni trenutke in teži ure — zakaj bi bila ti med temi, narava čarobna, ko si nam vendar potrebna kakor zarja na večernem nebu.

A sila ne počivajo. List za listom se preminja, pripravljajo svoj polet, kakor dekle, ki čaka svojega zaročenca. Cisto tiho smukne veter med žive barbe in kakor bi zaigrali godci, se izpušče listi, zaplešejo in se zaverte, včasih v velikem krogu, včasih pa zopet v tako prozaičnem skoku, da ni iz vsega nič. Zakaj pa je list na veji visoko nad zemljo? Zato vendar, da ga veter nekega jesenskega dne vzame v svoje naročje in zapleše z

njim tisto veliko pesem, ki mora biti nekako tako, kakor tista: oh zdaj gremo . . .

Kam pa gredo listi? Hm, zakaj jih je pa narava zanesla visoko po drevju, kakor bi hotela, da konkurira zvezdnatemu nebu? Ali samo zato, da okraši drevo? Ali zato, da pride jeseni s svojim čopičem in poiščemo utovtore, kakoršnih ni na svetu? Ali zato, da se list nekega dne združi z svojim ljubljencem in zapleše ples, ki mora biti nesmrten. Zakaj drugega plesa ni. Pač. Listi, ki so že v naročju matere narave, čakajo kakor lahkoživke na cestnih vogalih. Pride rahla sila, malo zašumi, malo se umika, potem pa skoči v vrtnec in gre zmagovito — kam? Iz enega kota v drugega, kakor da nima svojega doma.

In nekega dne pride mogočno deževje, vode hite nekam, koder jih čaka dom in listi plavajo kakor izgubljeni. Tujak in tam se izkuša prijeti ta ali oni za bilke, mokre veje ali za kak ovinek, pa ne za dolgo. Narava se mi zdi, kakor skrčna mati, ki se prikazuje zvečer na vasi in svari svoje:

"Kadar postaja temno, kar je lepo domov, zakaj noč ima svojo moč."

Listi — čemu pa so listi? Ali zato, da jih potok odnaša? . . . Čakaj no. Veter v naravi njih vabi na ples. Enkrat, dvakrat, desetkrat, dokler se ne ustavi neke tam ob gostem grmovju ter ga zadela tako, da niti ne veš, kaj je v njem. Večno življenje se obuja in pripravljajo, stotero cvetk iz svojega zavetja pred mrzlim vremenom — kdo ga bo dal, če ne list?

Ustavi se pod košatim drevjem in pogled tje, odkoder je vse življenje: prst je črna, mehka in droblijva, kakor bi imel mleto kavo v roki. Karkoli se zareži v ti prsti, bo rastle, kakor gobe po dežju.

Odkod je ta prst? Listi, prijatelj, listi. Dolg je ples, predno so umirjeni. Potem se pa predajo naravnim silam. Veter in dež, tiste hrepeneče poglede, ki niso drugega, kakor en sam velik vzdih žarkega življenja: kam greš? Vrni se vse, kar je kje in ostani tukaj, z mano, poleg mene. Na svetu je dovolj drugega, ki nam greni trenutke in teži ure — zakaj bi bila ti med temi, narava čarobna, ko si nam vendar potrebna kakor zarja na večernem nebu.

Ali greš kdaj v jesensko naravo? Postoj nekoliko v nji in malo premisli, kako ogromne dele opravljajo naravne sile. Koliko listja, koliko trave, vsega mogočnega cvetja. Vse je bilo treba prinesiti od nekod in zgraditi. In za koliko časa? Komaj je dogotovljeno eno, že se začne razdiranje in priprava za novo. In ne pozabi iti skozi gozd, kateri je pripravil preproge zate. List vrh lista čaka in kogar zadeneš, se oglasi, kakor bi bil stal malemu otroku na drobne prstke. Vse okoli noge se ti ovija in pevajo tisto šuščečo pesem, ki človeka tako pomiri. Če imaš težke misli in bolne živce, prijatelj, lezi v listje in zakrij

se ž njim. In pesem, ki te bo objela, bo sladka in blažena, kakor tista, ki jo nosiš v spominu po svoji materi.

Ce imaš težko srce in bolne misli, pusti se skupaj, prijatelj in pojdi v jesensko naravo. Kar mlad postani, ko prideš do kupla listja in zapraši se v njega, pa ti bo zapelo in nabralo, da se ti bodo usta nabrala v blaženi nasmeh. Ne pozabi: primi v roke ta list. Glej, koliko žilic ima. Na vse strani drže in vse vmes je tako zalito, da je veselo pogledati. Kako lepo je vse zadelano pri peclju, koder se je držal list veje. Predno se je rodil, je bilo že poskrbljeno za tisto uro, ko se za vselej poslovil z drevesa in splava v široki svet.

Zakaj to? Ali bi ne bilo boljše in lepše in bolj usmiljeno . . . Čakaj prijatelj. Da bi bilo vse za vselej, kajne? Ampak če misliš, da bi bilo to dobro, pa vedi, da bi ne bilo ne mene ne tebe tukaj.

Karkoli se rodi, ima svoj začetek in kakor hitro imaš začetek, je tukaj tudi konec. Vzemi list, cvetko, travico, grmiček drevo ali če hočeš: človeka. Zakaj je tako je eno izmed tistih vprašanj, za katerega je boljše, da si ga ne postavljaš, ker ti na ta način ni treba odgovora. Je vsejedno, kaj imaš za odgovor: tak ni, da bi rekel, prav je tako in vsi smo zadovoljni.

Kjer so listi, tam je drevo, in koder je dreve, tam je narava. Mi prihajamo iz krajev, koder je bilo vse v najlepši naravi. Tujak smo pomatani po industrijalnih krajih, — večjih in manjših mestih, koder ima marsikdo izmed vas kako gradico za vse, kar rabi kuhinja in kar požele oči in srce. Ne pozabi zdaj na jesen na liste: okoli tvoje hiše jih veter prenaša — stopi ven z metlo, nagradi si jih in nesij jih na svoje gradice. In rečice bodo lepo spravljene kakor stenica v karpetu in vse bo srečno prezimilo. Na pomlad boš imel zemljo, katera ti bo od leta do leta bogatejša plačevala.

Ne pozabi pa iti od časa do časa ven, v naravo, posebno na jesen. Če se zanimaš za naravo, ti bo pokazala polagoma vsa svoja čuda. Toda treba je iti v njo, odpri oči in pripogni hrbet, da ti postaja gorko. Videti boš skrivnosti, katere so prihranjene s amo za take, ki ljubijo naravo. In našel boš zaklade, ki so tako nenavadni, da jih malo kdo opazi. Ali poznáš gobe? Stotine vrst jih je in samo ena vrsta je v resnici strupena. Če poznáš tiste, veš, kako se je treba ogniti. Vse drugo lahko ješ in prijatelj, jed iz divjih gob je za bogove. Vsaka ima svoje posebnosti in vse skupaj je zopet samo za tiste, ki ljubijo naravo.

In vedi: najlepše in najbogatejše vselej zakriva listje. Treba se je pripogniti, treba odgrabit' lepo in previdno z rokami, šele potem si plačan. List za listom, brate, ti in jaz

Urednikova pošta

Plesna veselica

Cleveland, Ohio. — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi plesno veselico v nedeljo, 14. novembra v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave. Začetek ob 4. uri popoldne.

Vljudno vabimo občinstvo širih Clevelanda, da nas poseti v obilnem številu, posebno se pa pripravljamo članom SNPJ. To bo naš zadnji ples v letošnji sezoni. Imeli bomo izvrstno godbo Hojjer trio. Za lačne in ižejne bo pa preskrbel zato pripravljeno odbo.

Na svidenje na 14. novembra, ko bo ravno Martinova nedelja.

Odbor.

Domača zabava društva št. 544 SNPJ

Cleveland, Ohio. — Društvo "Velebit" št. 544 SNPJ priredi domačo zabavo, kakor vsako leto, tudi letos v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., in sicer v nedeljo, 14. novembra, ko bomo praznovali Martinovo nedeljo.

Krstili bomo vsega v korist društva in državi s kupovanjem vojnih bondov.

Društvo "Velebit" je kupilo že za \$300 vojnih bondov, sedaj pa je na delu, da bo kupilo še za četrstotak.

Dolžnost nas vseh je, da vsak po svoji moči pomaga, da bo v tej vojni naša dežela zmagovita, da bo kmalu ta nesrečna vojna končana in da bi se naši sinovi, možje in očete čimprej vrnili zdravi in zmagovalni k svojim obojteljam, ki jih že tako željno pričakujejo.

Prijazno vabimo cenjena bratstva društva SNPJ kot tudi ostale organizacije in občinstvo iz širnega Clevelanda in okolice, da nas posetite v čim večjem številu. Na tej zabavi bo postrežba izvrstna za vse. Na razpolago bo vsega dovolj. Igrala bo izvrstna godba pod vodstvom Hojjerjevega trio, ki bo gotovo vsem v zadovoljstvo.

Se enkrat prijazno vabimo vse za to zabavo. Pričetek ob 3. uri popoldne.

Torej, vsi na zabavo društva "Velebit" št. 544 SNPJ v nedeljo, 14. novembra!

Anna Fabris.

Ljudski shod v nedeljo 14. novembra

Cleveland, Ohio. — Tukajšnje skupne podružnice SANSa so določile, da se dne 14. novembra priredi velik ljudski shod, kateri se prične ob 2:30 popoldne.

Zadnja seja naše podružnice in drugi in tretji — vsi. Večno rojstvo in večna smrt — ali ni to eno in isto?

št. 48 je tudi o tem shodu razpravljala, in je določila, da sodeluje z ostalimi podružnicami v Clevelandu. S tem se torej ostanem naše podružnice, kot ostalemu občinstvu priporočamo, da se vsi tega shoda vdeležite. Vstopnina je prosta, in dolžnost je slehernega Slovence in Slovenke, da se vdeležite. Na listi je več dobrih govornikov, kot Adamić, Kristan, Zalar in drugi, ter predstavniki Hrvatov in Srbov.

Tak shod je potreben, in bo tudi poučljiv, zato je priporočljivo, da se ga udeležite. Kdor se zanima za usodo našega naroda, kot ostalega jugoslovanskega naroda v domovini, se bo gotovo vdeležil.

Zbegavanja zadnje čase med nami je dovolj, torej bo ta shod potreben, da se razvidi, kaj nam bodo govorniki obrazložili glede položaja v Jugoslaviji.

V tem resnem trenutku usode našega naroda, bi morali kot inteligentnega narod nastopati bolj složno. Danes ni čas za zbegavanja. Danes je čas za delo in zopet delo, če nočemo doživeti druge katastrofe našega naroda, kot ga je zadelo po prvi svetovni vojni, ko so nam odtrgali del našega narodnega člesa.

Danes je prišel čas za zahteve, da se krivica, katero so storili imperijalistični interesi v prvi svetovni vojni, popravi. In da se jo popravi, je v prvi vrsti potrebna sloga med nami samimi. Naše ljudstvo je dovolj občutilo 23 let fašistične pete v slovenskem Primorju. Ravno tako naši na Korškem in štajerskem. Ljudje, ki so med nami, in delajo za neslogo in gledajo vse črno v teh resnih časih, niso prijatelji svojih sotrpinov v domovini. Taki nastopi so preje bolj všeč Hitlerju in raznim Sforzom.

Torej v teh resnih časih bodimo strpni eden napram drugemu, in nastopajmo složno v naših zahtevah.

Tisti, ki niso za delo pri SASu, so proti svojim rojakom v domovini. Ti so pokazali v svojem kongresu Slovenstva, da jim je za skupnost, in so si izbrali iz svoje srede svoje voditelje raznih mnenj in prepričanj. Vidimo med imeni slovenske duhovnike, pisatelje, advokate, delavce, kot kmete, ki reprezentirajo to trpečo ljudstvo. Pri njih ni nikake mržnje eden napram drugemu, ampak imajo v vidiku le usodo svoje domovine in naroda, in kot taki se bore skupno za svojo osvoboditev. In oni si bodo tudi sami uredili svojo vladno, vladno ljudstva, pa če bi nam to bilo prav ali ne.

Po mojem mnenju tudi tam se bodo razmere izoblikovale, da lahko gledamo z zaupanjem v njih rešitev in njih ureditve. Če narod hoče vladno ljudstvo, ali mi jim tukaj zamoremo to zabraniti?

Zato ne bi bilo na mestu, da bi se mi vtkali v te njih notranje zadeve, ker oni bodo živel pri tej ureditvi. In če to ljudstvo odklanja v bodoče kake monarhe, in da ne želi več povrniti se v čase prapodvojnega dobe, to je da želi več pravic in svobode zase, ali nimajo oni sami te pravice?

Ali ni že čas, da bi nehala biti slovenska dežela "žoga", s katero se je vedno poskušalo igrati. Ali ne moremo biti brez Rima, Pariza, ali Berlina in tudi Londona? Ali ni pravilo kot je izjavil svoječasno Adamić, da balkanske razmeče za ureditve spadajo le tem narodom. Pri tem si bodo Slovenci tudi svoje uredili. Ampak kot razvidno, nekaterim med nami ni to po volji, želeli bi, da bi naši ljudje bili še vedno vladani po Rimu, itd. Ali ni že prišel čas, da bi (Nadaljevanje na 4. strani)

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

(Nadaljevanje)

— Če ste me zato poklicali, presvetla vojvodinja, da bi mi odpovedali b opatovem priateljstvu, potem dovolite da vam kar je meni opat storil, da pravzaprav poravnati s krvjo, ali na dvoboj ga moram pozvati, ker je duhovnik, ubiti ga pa nečem, ker ni razbojnik, nego pošten mož.

— Saj bi se vendar lahko pomiril z njim, gospod Rovana, menila vojvodinja.

— Nikdar! je zaklical Rovana. — To bi moral živ na grmado zadoščene moram dobiti v tej obliki, da bo opat odlojen.

— Premislite, je prigovarjala vojvodinja Rovanu, predno gre v Rein. Če ostanete tu in ostane, da menih med seboj pravnajo, vam obljubim, prosi vojvodo Viljema, da vam dam plemstvo.

— Hvala, presvetla gospa, je odgovoril Rovana. Jaz bi rajši značajan človek brez plemstva, kakor plemič brez rodu.

— In tudi dobro službo bi preskrbel! Lahko bi poljski oskrbnik pri vojvodi Vilje-

— Torej podkupiti me hoče, je razsrdil Rovana. Kaj želite, da nimam nič časti v

sebi, ker nisem plemič? Opat Albertus je zaslužil vešala. Zakaj sem mu prizanašal, tega sam ne razumem. Ali zaklinjam se —

Naenkrat je Rovana umolknil in povsili glavo. Vojvodinja se je začudeno obrnila, da vidi, kaj je vzrok, da je Rovana umolknil, in videla, da je bila Margareta proseče sklenila roki in da je s svojim pogledom Rovanu prestigla nit govora.

Čez vodo lica vojvodinje Viride je šinil rahel smehljaj in obšlo jo je neko veselo čustvo.

— Torej ti je vendar priti do živoga, moj ponosni fantič, je šepetala sama zase, in sedaj vem, da Albertus ni izgubljen.

Vojvodinja ni Rovana več zadrževala. Odslovila ga je s prav prijaznimi besedami in istotako Margareto, potem pa je poslala po opata.

XXV.

Kar je vojvodinja Virida sama videla, to jo je popolnoma prepričalo, da bi Margareta lahko prepričala Rovana, da bi ne šel pričat proti opatu.

— Verjemi mi, je rekla opatu — kadar sta bila sama, sta se vedno tikala — Rovana je zaljubljen v Margareto.

— To ni mogoče, je ugovarjal opat. Če bi bil količkaj zaljubljen v Margareto, bi bil že davno pozabil kar sem mu storil in bi ne iskal s tako trdo-

JUDGE OF INTERNATIONAL SHORTHORN CONGRESS

W. L. Blizzard, noted judge and cattle expert, Dean of Agriculture at the Oklahoma A. & M. College, Stillwater, has been selected as Judge of the International Shorthorn Congress Show and Sale, to be held in Chicago in conjunction with the Chicago Market Fat Stock Show, November 29th to December 1st.

He is shown with Ashborne Orange, the Shorthorn steer that was exhibited by Oklahoma A. & M. at the Grand Championship over all breeds at a recent International

KID SALVAGE

niti koraka, pa če bi jo na koleh prosil. Tega sicer ne mislim, da bi bila zaverovana v tega Rovana, ali neko posebno simpatijo ima vendar zanj. Zato pa je najbolje, da jo v miru pustiva.

— Ali — to bi bilo vendar škoda — taka lepa prilika — ugovarjala vojvodinja.

— Nič se ne boj, se je smehljaj opat in položil svojo tolsto prelatsko roko vojvodinji okrog pasa, saj se da stvar drugače izkoristiti. Naj gre Rovana v Rein. Kapitel je sklican na dan 13. julija. Tisti dan mora priti v Rein poseben sel in prinesiti Rovana pismo, v katerem ga prosi Margareta, naj se odpove pričanju.

— Mar misliš, da bo hotela Margareta tako pismo pisati, se je čudila vojvodinja.

— Saj vendar ni treba, da bi ravno Margareta sama pisala to pismo, dovolj je, če je njeno ime podpisano. V takem pismu se da veliko več povedati, nego bi Margareta v najboljšem slučaju hotela izustiti. Ali me razumeš, ljubica?

— Razumem, razumem, se je smejala vojvodinja in se stisnila k opatu. Lokav si, da ti ni nihče kos. Prepričana sem, da se ti tudi ta načrt posreči.

Zaklenila sta vrata in v pozabila, da je opat storil vsakovrstne slovesne obljube.

Nekaj dni pozneje so se izvoljeni zastopniki zatiških menihov odpeljali v Rein. Šli so preko Ljubljane, med tem ko se je opat peljal čez Smartno.

V Zatičini in v okolici so z napetostjo in nestrpnostjo pričakovali, kaj da sklene kapitelj v Reinu in zatiški menih so takorekoč dan in noč bili na straži, kdaj da pride glasnik z dotičnim sporočilom.

Bila je nedelja. Ljudje so ravno odhajali od maše, ko je v divjem diru prijel pred samostan Matija Jazbec. Kakor bi trenil, so se ljudje vsuli okrog njega.

— Vivat — vivat! je vpil Matija in veselo sukal svoj zaprta se porajajo v njegovem srcu, a vendar ga ima deklet v oblasti. Da, popolnoma ga ima v oblasti. Le dobro besedo naj mu privoščijo in Rovana se vda.

— Pa — če je tudi vse res, kar praviš, je menil opat, kaj ko vem, da Margareta ne stori

bil natlačeno poln. Na Matijo se je vsulo toliko vprašanj, da ni mogel odgovarjati ni mogel. Tudi menih in hlapec iz samostana so privreli in zahtevali od Matije pojasnila.

Končno so Matijo spravili na samostansko dvorišče, kjer se je najprej okrepčal in potem zbrani množici povedal, kako se je zgodilo v Reinu.

— Opat Albertus se je sam odpovedal, je pravil Matija. Ko so bili gospodje zbrani in je bil poklican med nje Rovana, da bi pričal, je padel opat Albertus na kolena in prosil odpuščanja, če je kaj krivičnega storil. Rekel je, da neče delati zdražbe med redovniki in dajati pohujšanja, zato da prostovoljno odstopi. Vsled te njegove izjave je potem sploh odpadla obravnava. Pritožba se ni prečitela in tudi Rovana ni bil zaslišan. Opatova odpoved se je sprejela in potem se je vršila volitev novega opata.

— In kdo je bil izvoljen? Kdo je novi opat? Kakšen je novi opat? Taka in podobna vprašanja so letela od vseh strani na Matijo.

— Predno je bila volitev novega opata, je nadaljeval Matija, se je oglasil Hugo Alba in je priporočal, naj se izvoli mož slovenskega rodu, ki zna slovenski jezik. Lepo je popisal, kako krivico so delali nemški opatje slovenskim kmetom in kako trpi vsled tega vera, ker skoro noben menih ni narodnega jezika popolnoma zmožen. Izvoljen je Peter Limbšak, ki je bil doslej višji kletar samostana v Reinu. Kmeti sin je in dober človek, kakor so mi pravili menih v Reinu. Vsi so rekli, da bo s kmeti lepo in pravično ravnal.

Matijevo sporočilo je še povečalo splošno veselost in ljudje so naznanilo o novem opatu sprejeli z burnimi klici: Vivat novi opat! Vivat opat Peter! se je razleglo po samostanskem dvorišču in še ko se je bilo ljudstvo davno razšlo, so se čuli taki klici iz raznih hiš in iz krčem. Ljudstvo je povsod praznovalo odstavljenje opata Albertusa.

(Dalje vrihodanjič)

VOJNI DEPARTMENT SKRBI ZA OBVEŠČENJE BLIŽNJIH SORODNIKOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Čim se pojavijo pozneje dodatne informacije, dobi isti naslov vse podatke potom brzojavke ali pisma. Čestokrat ima generalni adjutant možnost poročati, da je bil dotični vojak ujet. Včasih se posreči vojakom, ki so bili začasno odrezani od svojih tekom bitke, da se pet prebijejo nazaj k svojim oddelkom, o čimer je potem omenjeni naslov takoj obveščen.

V primerih, v katerih je sovrznik potrdil identiteto padlih Amerikancev in o tem poročal preko mednarodnega Rdečega križa, naznani generalni adjutant na naslov najbližjih svojcev, da je bilo dognano, da je bil vojak, o katerem je bilo poročano, da je pogrešan, ubit.

Mnogokrat poteče po več tednov ali celo po več mesecih, predno prejmemo poročila od sovražne strani, da so bili naši vojaki ujeti. Do takrat večinoma ni nobenih novih podatkov na razpolago. Generalni adjutant sporoči najbližjim svojcem vse razpoložljive podatke takoj, in tudi vse one informacije, katere dobi v nekaterih slučajih pozneje.

Preskrbeti podatke o vseh bistvenih podrobnostih za vseh 85.000 žrtev dosedanjih bojev je bila ogromna naloga, in jako

težka; to mora vsakdo sprevideti. Podatki o žrtvah prihajajo iz bojišč širom vsega sveta, od katerih so nekatera čisto osamljena in izolirana, vsako posamezno izmed njih pa pod pritiskom vojnih operacij. Menjajoči se razvoj bitke, neprestanost, ki je posledica neprestanega premikanja in gibanja, boj sam na sebi in pomanjkanje zvez na fronti močno otežkočajo na bojnem polju vzdrževanje seznamov. Kljub vsem težkostem se to delo nadaljuje, toda podatki v teh seznamih so seveda jako mali z ozirom na podrobnosti. — (Office of War Information, Washington, D. C.)

Prijatelj's Lekarna
ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENDICOTT 4212
Zastonj prideljemo na dom

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO
Odprto ob večerih do 9. ure
Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENDICOTT 0511
Vprašajte za Jennie Hrovat

Ustanovljeno 1908
ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI
Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

Domači mali oglasnik

- AVTOMOBILSKA POSTREŽBA**
— **ELVIA AUTO REPAIR AND WELDING**
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815-31 SUPERIOR AVE.
ENDICOTT 9361
Moderna slovenska popravilnica PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE
- E. 61st St. Garage**
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.
- GOSTILNA**
Frank Mihčič Café
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENDICOTT 9359
- KO ZAZELITE KOZAREC**
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Café
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj
- Three Corner Café**
1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek.
Se priporočamo

POSEBNOSTI
Ako potrebujete novo posteljo, modroc ali vzmeti, ogledite si zalogo, ki jo imamo pri nas. Izbrali si boste lahko železne postelje, box vzmeti in modroce, namizne radio aparate ter na stojalah, kot tudi razne druge predmete pohištva. Cene zmerne.
Priporočamo se za obisk.
Norwood Appliance & Furniture
6104 ST. CLAIR AVE. — JOHN SUSNIK

UNITED NATIONS FACTS

OPERATING FROM SECRET BASES ALL OVER THE GLOBE, 80 SHIPS OF THE ROYAL DUTCH NAVY, MANNED BY 2,000 DUTCH SAILORS, ARE A VITAL PART OF UNITED NATIONS SEA POWER!

SECRETLY SOWN
MILLIONS OF MARGUERITES, (A NATIONAL SYMBOL OF DUTCH RESISTANCE), NOW GROW IN AREAS DEVASTATED BY NAZIS IN ROTTERDAM

THE LARGEST DUTCH FLYING SCHOOL IS RIGHT HERE IN THE U.S.A. — AT JACKSON, MISSISSIPPI!

"I was lucky!"

Lucky because I just stopped one in the leg. But Smith and Weinberg and Farley . . . they're dead. Dead because we didn't have one more grenade to throw!"

That's an American soldier speaking. Speaking your language.

He's asking for more guns to fight with. More tanks, more planes, more grenades to crack down on the enemy.

Well, let's give them to him!

Let's lend 10 percent of our pay to the Government. Let's put it in War Bonds. Let's lend Uncle Sam the money to make more tools of war.

It's a loan, because the money you put into War Bonds now comes back to you

in 10 years with a healthy bonus of good interest! For every \$3 you lay aside for War Bonds pays back \$4!

So put at least 10 percent—not 6 percent or 7 percent or 8 percent, but 10 percent—of your pay to work killing Japs and Nazis—and making money for you at the same time! Sign up in the Pay-Roll Savings Plan today!

WHAT YOU SHOULD DO

If you are—

1. Already setting aside 10 percent of your pay for War Bonds through the Pay-Roll Savings Plan—boost that 10 percent if you can.
2. Working in a plant where the Plan is installed but haven't signed up yet—sign up tomorrow.
3. Working in a plant where the Pay-Roll Savings Plan hasn't been installed, talk to your union head, foreman, or plant manager—and see if it can't be installed right away. The local bank will be glad to help.
4. Unable to get in on the Pay-Roll Savings Plan for any reason, go to your local bank. They will be glad to help you start a plan of your own.

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

(Nadaljevanje)

Delfin je zamahnil malomarno z roko. Jerač se je dvignil na stolcu:

"Ne zaupate nama? Kdo je že slišal kaj slabega o gospodu Delfinu? V dolini povprašaj, ali ni vsakemu pošteno plačal!"

Tudi Košanu je bilo ljubše, da bi bil ostal dogovor tajen, zato ni podprl Francetove zahteve. Celo oporekel mu je:

"Nič se ne zaneseš! Saj veš, da je gospod pošten mož!"

"Pošten, pošten, to pa," je pokimal Delfin.

France se ni vdal. Zahteval je priče. Terjal je še poročstvo in rok, kdaj naj se izvrši plačilo. Hud je postal; njegove oči so žarele. Hodil je s trdim korakom po sobi. Ustavil se je samo takrat, ko je govoril.

Med prepričkom sta Jerač in Delfin vstala, kakor na ukaz in sta se delala, kakor da se odpravljata.

Košan se je prebudil. Zaprošil ju je, naj zopet sedeta. Beseda se mu je tresla, pogled je bil zbehan. Kupec in mešetar sta sedla.

"Sedaj aro; polovico vsote, ko bo gozd posekan, drugo polovico, ko jih bomo plavili! Velja! Ste slišali vsi! Sezita si v roke!" Jerač je govoril glasno in svečano. Ob koncu je pogledal Delfina ter Košana in jima je pomignil. Košan se je še nekoliko obotavljal. Upri je oči v oba sinova, nato je dvignil roko in jo stegnil preko mize, kjer je že čakala Delfinova.

"Velja!" je zaklical veselo Jerač. "Zdaj ga pijmo!"

France je pogledal v tla in je odšel molče skozi vrata.

Pred Košanom so zaplesale lepe pisane podobe. Delfin je segel v notranji žep, izvlekel debelo listnico. Košato jo je odprl in je metal bankovce na mizo, kakor bi bili navaden papir.

"Dvesto bo dovolj," je omenil, ko je zapiral listnico. "Polovico, ko bo gozd posekan, drugo polovico, ko jih bomo metali v vodo." Spravil je listnico v žep. Oddahnil se je. Obraz se mu je zjasnil. Pomel si je roke, se razgledal po izbi ter hotel nekaj vprašati.

"Kakor veste in morete, gospod," je govoril Košan in spravljal s tresočo se roko bankovce. "Boste že uredili, da bo prav."

Jerač in Delfin sta pila. Tudi Košan je pokusil pijačo.

Ko sta Jerač in Delfin odšla, se je ukraдел v hišo molk. Ni hče izmed domačih ni govoril, vendar zdelo se je, da odmeva od sten prejšnji glasni pogovor. Trde besede so se lovile po gluhih praznini. Le ura je tiktakala.

XIII.

Tone in Nanica sta se srečala. Ona je nesla v mlino, on je nesel iz mlina. Na ozki stezi sta zadela drug ob drugega.

"Kam greš?" jo je vprašal Tone.

Saj veš, kam grem! mu je odgovorila.

Nanica je namerila korak že mimo njega, a on jo je tako globoko pogledal izpod visokega čela, da je nehote obstala. Breme na hrbtu ji ni pustilo, da bi bila stala ravno. Sključena je bila nekoliko naprej. Roke je držala prekrižane na prsih. Tone je podprl koš s palico in se zravnal.

Gledala sta se. Oba sta čutila, da jima srečanje ni prijetno. Nista se mogla brž iznebiti zadrege. Nanica je pogledala v tla in potepala z ного grudo zemlje, ki je ležala ob stezi, nato je dvignila oči, se ozrla kljubovalno v Toneta, češ, povčej, kaj mi hočeš? Tone je ujel vprašanje. Spregovoril je:

"No kako ti je sedaj, ko imaš fanta?"

"Kateraga?"

Nanica je rahlo zardela, ustna so ji za trenutek posinela. "Sevedna se delaš!"

"Nič ne vem. Če veš ti bolje ko jaz, govori!"

"Feliksa!"

Nanica je zmrdnila z ustnicami. Naglo je povesila oči in jih zopet dvignila:

"Kdo ti je to natvezel? Meni so vsi fantje enaki. Z vsemi govorim in na nikogar nisem navezana."

"Feliks je sam pravil. Bahal se je. Rekel je, da te lahko okrog prsta ovije."

"Mene?" in je zamahnila z roko.

"Ali ve France?" jo je vprašal Tone.

"Kaj naj bi vedel?"

"Da hođi Feliks k tebi."

"Nikogar se ne bojim; meni so vsi enaki!"

Nanici pogled je kljuboval. "Saj ne govoriš resnice!"

"Če ne veruješ, kakor hočeš."

"Že na šmarnico sem vedel, kako je."

"Nič nisi mogel vedeti."

Nanica je bila že nevoljna. V tla je započila pogled. Hotela se je prestopiti, da odide naprej.

"Vse sem videl in uganil," je povzel Tone z očitajočim glasom. "Seveda, on zna govoriti sladko in lepo. Par let je bil v šoli. Naučil se je v mestu in iz knjig."

Nanica ga je pogledala uporno.

"Priliznjen je, sladkati se zna! In imeniten je."

"Kaj me izpoveduješ? Nikomur nisem nič dolžna."

Trde besede so oplasilile Toneta. Umaknil je prejšnji glas. Njegove oči so se zamaknile.

"Rad sem te imel, Nanica!"

"Nikoli nisi pokazal."

"Nanica!"

Nanica je povesila pogled. Na njenem obrazu je ležal zamolkel izraz.

"Nič ti nisem obljubila, nič nisem imela s teboj, nič ti nisem dolžna!"

"Kaj bi mi bila dolžna?"

"Kaj me pa izpoveduješ in kaj mi očitáš! Sama z ase že vem kaj delam."

"Ne priznaš več tega, kar je bilo v tvojem srcu?"

"V mojem srcu ni bilo nič. Zbogom!"

Nanica ga ni pogledala. Z lahkotnim korakom je odšla po stezi navzdol. Breme na hrbtu ji je nalahko odskakovalo.

So obljube, ki jih ni nihče izrekel, a so zapisane globoko v srcih. Težja je prevara po srčni obljubi, kakor po pisani in potrjeni besedi. To resnico je Tone grenko občutil. Stal je na mestu kakor pribit. Gledal je za Nanico. Poslednje njene besede so mu zvenele sveže in trde v ušesih. Zrl je v grapo, koder se je spuščalo pobočje. Dvignil je oči, jih uprl v ostre vrhove Peči. Zdelo se mu je, da se mu vsa dolina roga v obraz. V tem trenutku so mu bila razrita pobočja tuja in daleč, daleč od njegove duše.

REPORTS ON WAR FRONT TOUR

WASHINGTON, D. C.—Five Globe-trotting Senators, who reported on their tour of war-fronts, favorably and otherwise criticizing the Allied war effort with recommendations for war and peace legislation, are shown after one of their sessions. Left to right—Happy Chandler, Ky.; James Meade, N. Y.; Richard Russell, Ga.; John Cabot Lodge, Mass.; Ralph Brewster, Me.

Okrenil se je. Pogledal je navzgor po bregu, kakor da bi hotel premeriti, presoditi pot pred seboj, nato se je nagnil nekoliko naprej in zastavil korak v strmino.

Tone je nesel dvojno breme navzgor. Globoko v obe rameni so se zajedale oprtnice, a jih ni čutil. Živel je samo teži, ki je ležala v duši. Vitre pri košu so škripale enakomerno, kakor so se vrstili počasni koraki.

(Dalje prihodnje)

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

slovanski narodi sodelovali bolj složno in skupno sami za svoje?

Zatorej, da boste pravilneje poučeni, in bolj na jasnem, pridite v nedeljo v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. na

Oglašajte v Enakopravnosti

V spomin Franku Končanu

Cleveland, Ohio. — List za listom pada. Zopet je nemila smrt posegla v našo sredo in izrgala rojaka, pionirja Franka Končana, stanujočega na 3438 W. 60 St. Doma je bil iz vasi Buttanjeva p. d. (Starkezev France), fara St. Jošt nad Vrhniko (ne na Gorenjskem kot je bilo poročano).

V Ameriko je prišel leta 1904.

Bil je dolgo Bolan. Lanskega leta julija meseca mu je umrl brat Matevž, kar ga je zelo potro. Bil je mirnega značaja, dober gospodar in skrben oče svojim otrokom. Zapušča ženo Angelo, rojeno Mandel, štiri omožene hčere: Ljudmilo, Frances, Angelo in Anno ter štiri vnukinje in brata Josepha, v starem kraju pa zapušča enega brata. Tukaj tudi zapušča bratranca Franka Končana, sestrične Agnes Kavčič in Jerco Demšar, ter veliko drugih sorodnikov tukaj in v starem kraju. Bil je član društva sv. Križa KSKJ in društva Soča S. D. Z., katerih članstvo se je udeležilo pogreba v velikem številu, kar je priča, da je bil jako priljubljen med nami. Spremili smo ga k večjemu počitku dne 1. novembra, ob veliki udeležbi društvenih članov, prijateljev in sorodnikov.

Zapustil si nas v boli jadni. Spavaj mirno v ameriški zemlji!

A. K.

Naznanilo
 Cenjeni javnosti sporočam, da sem pretrgal svoje zveze z MANDEL SHILOH STORE, ter da odslej naprej ne bom imel opravka v tem oziru.

Frank Grdina

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljeni soprog in oče

Florian Mesojedec

Zatisnil je svoje blage oči dne 21. oktobra 1943. Pogreb se je vršil dne 25. oktobra iz Joseph žetovih prostorov, na Highland Park pokopališče, kjer smo ga izročili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen v Mali vasi, Dobropolje 5. maja 1885 leta.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem prijateljem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krstni dragega soproga in očeta. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Joseph Mohar, Mr. in Mrs. Frank Zalar in sin, Mr. in Mrs. Joseph Karish in družina, Mr. in Mrs. William Bedenko, Mr. in Mrs. Eddie Bedenko, Mrs. Wiesteen, Mrs. Leutkemeyer, Miss Lamb and Children in Room 3, Roosevelt School, društvo Naprej št. 5 S.N.P.J.

Dalje najlepša hvala vsem onim, ki so darovali v gotovini in sicer sledečim: Mr. in Mrs. Joseph Mohar, Mr. in Mrs. F. Birk in družini, Mr. in Mrs. L. Srpan, Mrs. Zalar in družini, Mr. in Mrs. John Krnc, Mr. in Mrs. J. Melko in družini, Mr. in Mrs. Russell Syrause, Mr. in Mrs. W. Bedenko, Mr. in Mrs. E. Bedenko, Mr. in Mrs. John Gruden, Mr. in Mrs. Eli Karlovič in družini, Mr. August Japel, Mr. in Mrs. F. Hovevar, Mr. in Mrs. J. Janczič, Mr. in Mrs. F. Martin in družini, Mrs. Eppich, Mr. in Mrs. Ed Eppich, Mr. in Mrs. A. Shirley, Mr. John F. Bregar, Mrs. V. Turk, Mrs. Kausček, Mr. Smaltz, Mr. in Mrs. Kuhl, Mrs. Vodičar, Mrs. Kotnik, Mr. in Mrs. Tegel, Mr. in Mrs. J. Sinkovic, Mr. in Mrs. A. Noch, Mr. in Mrs. Spacapan, Mr. in Mrs. F. Tekanc, Mr. Anton Omaha, Mr. in Mrs. Bricel, Mrs. Jerele, Mr. in Mrs. Valenčič, Mr. in Mrs. F. Pozar, Mrs. Cipriano, Mr. Joseph Smole, Mr. in Mrs. John Dodič, Mrs. Moore Class-room in Addressograph-Multigraph Co.

Hvala sobratu članu društva Naprej št. 5 SNPJ za lep poslovilen govor ob odprtem grobu kakor tudi članom, ki so nosili krsto.

Lepa hvala onim, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugo pri pogrebu: Mr. Louis Srpan, Mr. Ed Bedenko in Mr. Russell Syrause. Hvala onim, ki so se prišli posloviti od pokojnika, ko je ležal na mrtvaškem odru in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na mirovdvor.

Posebna hvala tebi Mrs. Agnes Birk in njenemu soprogu Mr. Frank Birk, ki sta prišla na pogreb iz Lorain, O., Mrs. Harold Brogan, ki je prišla iz Sebring, O., in Mrs. Rose Novak, iz Lorain, O.

Hvala pogrebniemu zavodu Joseph žele in Sinovi za vzorno urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslugo.

Počivaj v miru nepozabni soprog in dobi oče, in lahka naj ti bo ameriška zemlja! Odsel si tja, odkoder ni povratka, tja, kjer ni solz in ne trpljenja. Odsel si tja, kjer vlada večni mir. Mi se Te bomo spominjali z ljubeznijo v naših srcih za vedno!

žalujoči ostali:

MARY, soproga;
 EVELYN, DOROTHY, IRENE,
 JEANETTE, hčerke.

Euclid, Ohio, dne 12. novembra, 1943.

Mali oglasi

Sobo

se odda v najem za dva fanta ali dekleti; vse udobnosti pri mirni družini. Kdor želi naj se oglasi na 971 E. 76 St.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslojih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
 1106 St. Clair Ave.
 CH. 8376-8377
 Ob večerih: ME. 4767

Peter Rostan

PAINTER-DECORATOR

449 E. 158 St., Kenmore 0620

Sedaj je čas za barvanje in dekoriranje vaših sob, kakor tudi za druga barvarska dela znotraj. Ker sedaj ni primeren čas za barvanje zunaj, je izvrstna prilika za izvršiti taka dela znotraj.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Avtna zavarovalnina

za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.

Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na

Mihaljevič Bros. Co.

6424 St. Clair Ave.

Gramofonske plošče

slovenske, hrvaške, angleške, vseh vrst. Naša trgovina je odprta vsaki dan od 12. do 8. ure zvečer. Zaprtja je ves dan ob ponedeljkih in sredah.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.
 Jerry Bohinc
 819 E. 185 St.

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.

preskrbi JANKO N. ROGELJ
 6208 SCHADE AVE.
 POKLIČITE: ENdicott 0718

Oglejte si to hišo

6 sob za eno družino, ima "fireplace," garažo, veliko loto; vse v prav dobrem stanju; na 22851 Arms Ave., blizu cerkve sv. Kristine. Lastnik gre izven mesta. Zadostuje samo \$2,000 gotovine in se lahko takoj selite. Vam bodo pustili še sedem tonov dobrega premoga.

L. PETRICH
 19001 KILDEER AVE.
 IVanhoe 1874

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSTRNE SKATLIJICE Operite jih — Strite jih — Shranite jih — Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu: na vzhodni strani: prvo nedeljo v mesecu; na zapadni strani: tretjo nedeljo v mesecu

Za delavce

TAPCO

potrebuje

moške in ženske

Ne ozirajte se na vaše bivaše izkušnje, mi vas lahko damo na zelo važno vojno delo. Visoka plača od ure in bonus. Zglasite se dnevno, 8 zj. do 5.30 pop. Ob sobotah in nedeljah do poldne.

Thompson Aircraft Products Co.

23555 Euclid Ave.

MOŠKI in ŽENSKJE

za čiščenje uradov; ves dan par ur. Dobra plača od ure.

Zglasite se pri AETNA WINDOW Cleaning Co.

1430 E. 27 St.

vogal Superior Ave.

Ženske in moški

ŽENSKJE IN MOŠKI za SNAZENJE

TERMINAL TOWER BLDG.

48-urni tednik; plača od ure, bonus

Izvrstne delovne razmere DRŽAVLJANSTVA SE NE ZAHTEVA

Zglasite se po 9. zjutraj

1508 Terminal Tower

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj.

šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1424 Argonne Rd.,

South Euclid

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wayne Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Ce ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 801

MOŠKE IN ŽENSKJE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

Vaš MONCRIEF prodajalec fornecov VE, da pristni MONCRIEF deli za popravila IZVRSIJO delo Obiščite vašega MONCRIEF prodajalca The HENRY FURNACE CO., Medina, O.